

PAKINA

2014

1. Rotukoira kotiin

Perhoskoiramme kuoltua pidimme vapaavuoden ja aloimme sitten, virallisen suruajan päätyttyä, katsella meille sopivaa koirarotua, josta saisi kaverin ja lemmikin. Tilaa koiralle liikkua olisi runsaasti, kaksi aikuista torpassa (omakotitalo) suurella tontilla metsän reunassa.

Vaihteeksi lemmikkimme olisi uros ja hieman kookkaampi kuin perhoskoira. Sellainen joka pärjää itsenäisesti vaikeassakin maastossa, mutta ei vie liikaa tilaa autossa eikä sisätiloissa. Malliltaan sen pitää olla terverotuinen ja liikaa jalostamaton, pystykorvainen ja lämminturkkinen. Ei lyttynaama, ei karvaton tai muuten paleleva eikä takkaturkki, ei iso rontti, metsästäjä eikä vaarallinen. Vaan sylikoiraksikin sopiva.

Viimein sopiva pentue löytyi, rodultaan saksanpystykorva kleinspitz. Menimme katsomaan pentuetta Iisalmeen. Neljä hirmuisen suloista pentua ja erikoisen komea ja ystävällinen, palkittu emo. Ja ystävällinen kasvattaja.

Istuskelimme nurmikolla seuraten pentujen touhuja. Osa oli vilkkaampia ja yksi jopa haukkui kimeällä äänellä. Ihastelimme kaikkia pentuja, mikä niistä olisi meidän koira? Ehkä tuo, tai sittenkin tuo, mutta valinnan teki suurin ja rauhällisin pentu emme me. Se tuli haistelemaan ja käpertyi kerälle vaimon jalkaa vasten. Se siitä.

Kasvattaja toi viimein pennun luovutukseen lähemmäs meitä Kuopioon, jossa se pissasi heti automme lattialle. Joko se merkkasi tilan omakseen? Nyt rouva uskalsikin ottaa sen turvalliseen syliin loppumatkaksi.

Kuvassa nappisilmä on yhdeksän viikkoa. Sen takajalat kääntyvät helposti taaksepäin. Tässä se jäähyttelee kylmän uunin eduspellillä talja-asennossa.

Pentue ei tuntunut ihmettelevän kotiamme, olihan siellä minunkin haju vahvana. Se tutkiskeli tiloja ja kupsahteli välillä nurin. Sille oli laitettu kaikki valmiiksi aikaisemman koiran antamalla kokemuksella.

Sisäsiistiksi opettaminen kävi sopuisasti kesäaikaan. Kävin itse talon takana ja pentu oppi tekemään matkimalla reviirimerkinnet sinne eikä rapunpieleen. Ruoka oli samaa tuttua merkkiä kuin kasvattajan luota. Ei se itkenyt inisten juuri ollenkaan. Olimme siitäkin jo ylpeitä. Kun se väsähti kesken leikin, se uikahti ja livahti sohvan alle turvaan nukkumaan. Sen kasvettua jouduin korottamaan sohvan jalkoja.

Sohvan alus on edelleen sen yksi suosikkipaikka, varsinkin talvella viileän ulkoseinän vieressä. On oikein mukavaa, kun koira ei ole aina nukkumassa lattialla liikkumisen esteenä.

Sepe oli kirjoilla rotuna kleinspitz, jonka säkäkorkeus on 26 +/- 3cm, mutta hyvässä hoidossa se ihmeeksemme kasvoi ja kasvoi suuremmaksi ja roduksi määriteltiin seuraavaksi suurempi saksanpystykorvarotu mittelspitz, säkäkorkeus 34 +/- 4 cm. Rotupaperit saatiin koiranäyttelyn perusteella, jossa se mitattiin ja muutenkin arvosteltiin. Ja palkittiin nuorena koirana oikein VARASERTI:llä, ER1, NUK1, SA2. Koiranäyttelyt eivät ole kuitenkaan meidän harrastuksemme. Vaikka kyllä tuon kanssa kelpaisi. Väri susisoopele.

Sepe tapasi samassa näyttelyssä myös täysin valkoisen kleinspitz nartun samasta pentueesta, täyssiskonsa. Se oli jäänyt pieneksi. Olimme tyytyväisiä Sepeen.

Kopio rotumäärittelystä:

Käyttäytyminen / Luonne: Saksanpystykorva on aina valpas, eloisa ja poikkeuksellisen uskollinen omistajalleen. Se on hyvin oppivainen ja helppo kouluttaa. Epäluuloisuus vieraita kohtaan ja puuttuva metsästysvietti tekevät siitä ihanteellisen kodin ja pihan vartijan. Se ei ole arka eikä aggressiivinen. Säänkestävyys, sinnikkyys ja pitkäikäisyys ovat sen erinomaisia ominaisuuksia.

Tuo epäluuloisuus vieraita, varsinkin miehiä kohtaan, on mielestäni oikein hyvä ominaisuus niin koirassa kuin vaimossakin.

Teini-iässä opetellaan antamaan tassua.

Yksi vakava puute sillä oli pitkän aikaa. Se ei haukkunut ollenkaan, vaikka on pystykorva. Perhetuttujen koira kuitenkin opetti sen haukkumaan 1½ -vuotiaana ja iästäkö sitten johtui, että haukkuaani on matala, suuremman koiran ääni. Onneksi näin, sillä kimeä koiranhaukku on yksi ärsyttävimmistä äänistä.

Nyt koiran ollessa viisivuotias harkitsemme, olisiko siitä koirasuvun jatkajaksi. Ainakin sen emä ja isä olivat niin kovasukuisia, että pennusta joutui pulittamaan monet sataset. Sepe itse haluaisi naimakauppojen avulla hankkia sataset takaisin.

Muutenkin hormoonit tuntuvat olevan kohdillaan. Kaikki koirat kiinnostavat kovasti ja varsinkin tuo naapurin narttu, Hau Hau nimeltään, mutta leikattu tyttökoira kauempaa on vain hyvänpäivän tuttu ja ansaitsee vain pienen nuuhkaisun takapäätä.

Jos jollakin karavaanarilla on sopivan kokoinen narttu, niin tervetuloa vaan käymään. Sepe voi tehdä temput ilman palkintoja ja isäntä tarjota jopa pullakahvit. Emännälle sitten rotukoirasta asiaan kuuluvat myötäjäiset.

2. Koiramaista

Meidän koiran oli siis oltava koiran näköinen. Tai oikeammin suden, siis alkukantainen rotu ja sellaiselta se näyttää nyt aikuisena. Sudenpennulta.

Tavat ja tarpeet ovat peruskoiran, ei liian älykäs ja vaativa isännilleen vaan yksinkertaiseen koiran elämään tyytyväinen. Isäntäväelle suhteellisen helppo ymmärtää ja kouluttaa haluamilleen tavoille. Eikä sitä lellitä liikaa. Parhaita leluja ovat ulkona oksat ja lumipallot, sisällä pehmopallo ja vanha lammasrukkanen. Rusetit käyvät pikkutyöille, ei uroskoiralle.

Sepe täyttää kaikki nuo kriteerimme, varsinkin kun se kasvoi ennakointia suuremmaksi, ihan koiran kokoiseksi.

Pihassamme koko talo on ympäröity aidalla, joten Sepellä on tilaa juosta, näkymä kylätielle ja siten seurattavaa, ja ulkorakennukset mukaan lukien riittävästi vartioitavaa. Olemme itse kotosalla päivisin ja Sepe on mukana aina reissuillamme. Sillä on oma passi,

tunnistussiru ja rokotukset kunnossa joten se seuraa meitä myös Pohjois-Norjan reissuillamme.

Sepe pitää turkistaan hyvää huolta ja puhdistaa sitä usein uudessa lumessa. Tässä saman asian ajanee hiekkakylpy dyyneillä.

Tuo pitkä turkki on ihmeen helppohoitoinen ja kun koira vaistomaisesti väistelee lätäköt ja muut kynnökset ei sen turkkikaan likaannu helposti. Seurakoira se on.

Emäntä keksi hankkia hoitopöydän, jonka päällä koiralle tehdään hoitotoimenpiteitä, kuten kynsien leikkuu sekä turkin ja hampaiden harjaus. Pöytä on sopivalla työskentelykorkeudella ja niin korkea, ettei koira hyppää kesken toimenpiteiden itse alas. Tassujen, vatsan ja takapuolen pesun se antaa tehdä pesuhuoneessa hyvin. Nykyään se inhoaa kakkaista ja kutiavaa takapuolta. Punkkien torjunta-aineesta huolimatta niitä pureutuu muutamia kesäaikaan ja emäntä on oppinut nyppäisemään ne pois pitkillä kynsillään. Samoin tarvittaessa anaalirauhasen tyhjennys onnistuu kotona pitkistä kynsistä huolimatta. Kyllä vaimo on hyvä koiramiehelle.

Koiran kouluttaminen ja sosiaalistaminen vaatii paneutumista ja isäntävältä loogista käyttäytymistä ja yhdessä sovittuja komentosanoja. Koiraharrastajien koirakoulussa Sepe jäi kyllä välittömästi luokalleen. Siitä tuli niin sosiaalinen, että se haluaa mennä kaikkien koirien luo ja heti. No, on sillä koirakavereita ja paras on tyttäreemme suurempi kokoinen bordercollie. Ne telmivät keskenään jo ihan nuorina.

Rajummassa köydenvedossa Sepeltä irtosi yksi pikkuinen etuhammas ja se lopetti yhteisleikin siltä osin.

Anaalirauhasten ongelmat hävisivät täysin, kun ruokaa annetaan vain kerran päivässä yhtä aikaa meidän kanssamme päivällisen yhteydessä. Pieniä makupaloja lukuun ottamatta. Tietysti liikuntaa tarvitaan myös. Se saakin niin usein lenkkeilyä, ettei tee pihamaalle ponnistuksia vaativia tarpeitaan pois lukien merkkäamisen.

Koirilla on uskomattoman hyvä muisti. Mutta valikoiva. Tuntuu että se muistaa kaiken kokemansa. Mutta elää nykyhetkessä. Mitäpä noista isännän tyhmistä teoista. Omat autot se tunnistaa eikä hauku kotiintulijaa.

Verstaan rapuille se oppi nousemaan pienenä sivulta matalammasta kohdasta, ja sitä se käyttää edelleen, vaikka voisi nyt helposti hypähtää rappuset kerralla ylös.

Koira oppii tunnistamaan kymmeniä sanoja: ei, seis, tänne, irti, istu, kelli, odota, etsi, hae, jne. ja tietysti oman nimensä. Ja erottaa ihmisten ilmeitä, äänensävyjä, iloa ja surua ja osaa myös ilmentää niitä. Olen yrittänyt sinnikkäästi, jo vuosia, opettaa sitä olemaan nuolematta narttujen virtsaa haistellessaan lenkillä. Mutta se ei onnistu millään. Jouduin aina kieltämään sitä **Ei** ja vetämään hihnasta. Viimein annoin periksi joten vedän vain hihnasta ja sanon **Hei**.

Uiminen ei ole pitkäturkkiselle koiralle mieleistä. Varsinkin kun se loikkasi nuorena laiturin vierestä lähteneen telkän perään sulaan koskeen ja nostettiin niskavilloista ylös. Kokemus lienee jäänyt mieleen.

Se hyppii ja tanssii ilosta, puskee säärtä mielihyvystä, laskee päänsä ja häntänsä toruttaessa, se pelkää ukkosta eikä pidä kylmästä vedestä. Ja se tykkää valtavasti liikunnasta, palloleikeistä ja oppimistaan tempuista; tanssi, maahan, tassu, pujottele, mutta myös lattialla köllöttelystä ihmisen vierellä ja hieronnasta.

Ja Isosta pehmopallosta jota voi kuljettaa, ravistella ja ”nönöttää”.

Ajan myötä koira oppii myös lauseiden tarkoituksen, kun niissä on joku tuttu sana. *Tulehan hampaan pesulle niin saat luun* ja koira tulee sisälle ulkoa tai tupaan kamarista. Tulehan nukkumaan ja se kömpii pois makuuhuoneen sängyn alta omille yöpaikoilleen kamariin. Lemmiskelyn äänistä se on osaltaan oppinut, ketkä ovat kotilauman alfakoiras ja –naaras eikä häiritse meitä.

Kerjäämisen oppiminen oli erityisen nopeaa. Kun tyttären tytär tiputti ruokapaloja lounaspöydästä, oppi Sepe kerrasta tulemaan pöydän alle kun pikku prinsessa on käymässä mummin ja ukin ruokapöytään.

Pienellä opetuksella se oppi myös etsimään ensin makupaloja ja sitten esineitä hajun perusteella. Se alkaa haistella ja etsiä kun tuhisutan malliksi nenääni. Se käy noutamassa pudonneen käsineen tai baskerin kymmenien metrien päästä. Hyvä Sepe kehuilla.

Opin alla on sana odota. Se toimii esim. talutusfleksillä ennen suojatielle menoa ja ennen lenkille lähtöä, mutta jos jotain kiihottavaa on näkyvissä käsky ei vaan toimi. Vieläkään. Vahvempi sana on Seis.

noutajakoira

Sepen värimäärityksen mukaan se on monivärinen ja tosiaan, sen turkki vaihtaa väriä usein ollen välillä selvästi vaaleampi.

Silmät ovat ihmisen peili ja niin ne ovat myös koiran. Omaa koiraansa voi katsoa suoraan silmiin ja nähdä siellä älykkyyttä, uskollisuutta ja kiintymystä ja melkein mitä haluaa. Yhteys on ihmisen ja eläimen välillä.

Koiralta voi oppia monia asioita kuten: ota nokosia, venyttele ennen ylösnousua ja vältä puremista jos murahtelu riittää. Se on myös huumorintajuinen.

Ambulanssikeikan (pakina Sydämen asialla) ja viikon sairaalassaolon jälkeen, Sepe on ollut ylitsevuotavan onnellinen aina kun tulen kotiin. Jo 1/2 tunnin poissaolon jälkeen. Samantien se otti tuon yli-iloisen tervehtimisen käyttöön kaikkia tuttuja ihmisiä kohtaan. Niin että vaatteet likaantuvat ja nailonit repeilevät. Tervetuloa käymään.

On sillä petomaiset puolensa myös. Alkukantaisena rotuna se joskus ulvoo nukkuessaan ja myös murahtelee. Näkee unia ammoisista ajoista, jolloin koirat olivat vielä täysiä susia.

Koira kaverina tuntuu nyt hyvinkin ajankohtaiselta. Lenkkikaverinakin. Ja sen ikä sopivalta minulle, 65v ja 5v. Kummaltakin on jo nuoruuden pahimmat karkeudet hioutunut pois, toinen meistä on elämänsä parhaassa vedossa ja toinen ei ihan, mutta ja toivottavasti, kummallakin on ehkä ikää edessä vielä lähes kymmenen vuotta. Vanhenemme yhdessä. Rouva on minua nuorempi ja nuorempana myös pysyy ja elää naisenpuolena kymmenen vuotta vanhemmaksi.

3. Vahtikoira

Leikkaamaton uroskoira on hyvä vahtikoira koska se puolustaa reviiriään. Sillä koiran yksi tehtävä on vahtia. Ei pelotella tulijoita pois, vaan ilmoittaa kotiväelle tulijoista hyvissä ajoin. Toivottaa tervetulleeksi ja antaa isännälle aikaa järjestellä tavaroita, pukeutua ja kammata partansa. Tervetuloa.

Takapäässä Sepellä onkin kunnioitusta herättävän kokoiset pommit noin pieneksi koiraksi.

Tuntikausia se jaksaa istua ulkona katsellen ja kuunnellen kylätielle ja ympärilleen. Välillä se asettuu nukkumaan portin eteen ja sateella kuistille. Kun menen verstaalle se tulee vahtimaan oven eteen ja odottaa kunnes tulen pois. Jos mitään muuta kiinnostavaa ei tapahdu.

Sepe viihtyy vahtien ja seuraten emäntää metsässä ja niityillä, kun hän on niittämässä, karsimassa puita tai kiikaroimassa lintuja ja niiden pesintää. Ja lähtee aina mukaan metsään marjastamaan tai lumikenkäilemään. Sallinkin mielihyvin vaimon mennä pihasta pidemmälle jos Sepe on mukana. Nykyisin se tunnistaa jo emännän vaatetuksesta ja työvälineistä kannattaako lähteä mukaan. Pihastakin näkee etäälle.

Kuvassa Sepe on tullut sisältä ulos ja istunut tovin vahtipaikallaan, jolloin lumi on sulanut lämpöisistä tassuista ja kiveksistä

Sepe osaa haukkua sopivasti. Ilmoittaa tuntemattomat tulijat kuten vahtikoiran kuuluukin ja lopettaa kun kiitetään. Tytär, sisareni, muutama perhetuttu eikä edes vävy saa tervetulohaukkua. Haukkuhan tarkoittaa sitä, että ei tunne tulijaa. Haukahdus voi yllättää joskus vieraat ihmiset lenkillä, kun kohtaamisen jälkeen Sepe sanoo hyvästit.

Sisälle se pyytää hyppimällä ulko-ovea vasten, jolloin takajalat tömähtävät kuistin lattialle joka kuuluu sisälle. Tämän tuli tavaksi silloin kun ei osannut vielä haukkua. Myöhemmin se oppi pyrkimään sisälle haukkumalla sen ikkunan alla, josta näkee jonkun liikkuvan sisällä.

Karavaanarille koira on turva yllättäjien varalta. Se ilmoittaa kaikki lähestyjät pienellä haukulla, ihmiset ja pienetkin eläimet.

Varjossa on hyvä pötköttää helteellä ja samalla vahtia. Vaikka vaunun alla koiranunta.

Viime kesä olikin rankka vahdittava, sillä lähellä oli metsänkoneita ja vieraita miehiä pitkin kesää, puun kaatoa, kuljetusta, metsäpohjan laikutusta ja taimien istutusta. Se oli samaa mieltä meidän kanssa, että annetaan puiden olla pystyssä ja metsän metsänä.

Kansallisessa palveluskoirien kokeissa ei ole määritelty ollenkaan niin tärkeää osaamisaluetta kuin vahti-palveluskoiraa. Eikä näin muodoin Sepe suostu pitämään mitään merkkiä tai erityistä asua. Ainoastaan pakolliset heijastin talutushihnassa ja kelluntaliivit soutuveneessä se suostuu ottamaan päälleen, nekin pitkin hampain ja häntä alhaalla. Eikä pitkä turkki tunnu olevan koskaan hyvin liivin alla. Sadesäällä se vahtii kuistilla.

Sepe pitää lumesta ja tarkenee hyvin vahtia myös talvella pehmoisessa lumessa köllötellen.

Tässä vahtikoira on ikkunan läpi kuvattuna. Se on herätetty lumisateesta koputuksella ikkunaan. Talvella pimeään aikaan arveluttaa antaa sen olla ulkona yksin. Tontillamme ja pihassamme on käynyt nimittäin ilves muutamia kertoja ja vienyt mm. tikalle laitettut rasvat puunkyljestä.

*Kerran susi oli napata edellisen (perhos)koiramme ja vain sattuma pelasti sen. Rouva meni noutamaan koiraa ulkoa, napsautti valot ja meni kuistille. Samassa koira ryntäsi jalkojen välistä eteiseen kenkähyllyn alle. Ihan kannoilla tuli nuori susi silmät hohtaen. Se pysähtyi. Rouva sanoi voimakkaasti kämmen ojennettuna **EI, mene kotiisi**. Hämmäntynyt, muuten ilmeeton susi kääntyi ja luikahti takaisin pimeään metsään. Kotiinsa.*

Nykyisin pihaa kiertää kevyt verkkoaita, mutta se tuskin estää ilvestä tulemasta pihaan. Varsinkaan paksun lumen aikaan. Villisikalauman se on kylläkin kääntynyt takaisin metsään. Suden saapumista se hidastaa ja silloin haukku on varmaa. Puuvajan oven alla ja on rako, josta Sepe voi livahtaa turvaan, samoin talon alla on tilaa pienehkölle koiralle. Jos se vain ennättää ja osaa mennä. Onneksemme sen tapana on nykyisin tulla sisälle iltalenkin jälkeen ja vain käväistä ulkona tarpeillaan illan mittaan. Usein isännän kanssa.

4. Maastossa

Niin, Sepe on verraton retkikaveri, iloinen ja reipas. Sille voi jutella ja se on samaa mieltä. Tai sitten ei. Sitä voi halata ja komennella eikä se koskaan hauku meitä, mutta ilmoittaa kaikki oudot lähestyjät.

Koiraa kannattaa tarkkailla ja lukea sen merkkejä. Korvien ja pään liikkeitä, asentoa, häntää, jne. Opetella koirakuiskaajaksi.

Esimerkiksi maantiellä se vilkaisee taakse hyvissä ajoin kun takaa lähestyy pyöräilijä tai auto.

Kun juttelen sille ja se kuulee mielenkiintoisen äänen sivulta tai takaa se kääntää toisen korvan äänen suuntaan ja pystyy ilmeisesti tarkkailemaan kahta asiaa yhtä aikaa. Tämä tulee usein esille kun olemme lähdössä, minä portilla ja rouva vielä sisällä. Koira jää puoliväliin jos rouva on jo eteisessä pukemassa. Korva osoittaa sen. Tässä Sepe tähyystää poroja tunturilla. Se nousee usein takajaloilleen nähdäkseen esteiden yli ja nojaa tukevasti talutushihnaan tasapainottaen näin asennon.

Iltalenkillä pimeällä tiellä se pysähtyy tuon tuosta paikoilleen ja kääntyy metsään päin kuunnellen ja haistellen. Silloin kannattaa itsekkin terästää kuuloaan ja tuijottaa pimeään. Mitä se mahtaa aistia. Jänis, metsäkauris, hirvi, kettu, ilves, karhu.. ei helkutissa, se on ainakin jo talviunillaan.

Jotain se kuulee ja kun oikein skarppaan voin itsekin kuulla. Vaikka sydämen jumpe ja hengitys häiritseekin. Se on metsän, luonnon ääntä. Varsinkin kevättalven pöllöjen kuuntelureissuilla Sepe on parhaimmillaan osoittaen äänen tulosuunnan. Jos se jaksaa keskittyä kuunteluun.

Kerran ollessamme pöllöjen kuunteluretkellä auton vieressä metsäautotiellä, kuului ykskaks helmipöllön terävä puputus kovaa aivan läheltä. Sepe kuunteli ja vilkaisi minua, mikä tuo on? Ehkä se havaitsi minun tiedostamattoman säpsähdyksen.

Tuon rouva retkeilijän antamat lintujen äänet, atrapit, saavat monen siivekkään vastaamaan ja tulemaan uteliaana lähemmäs. Erään kerran iltayöllä helmipöllö luuli rouvaa kilpailijakseen ja oli iskeä kiinni hänen kasvoihinsa. Viime tipassa se huomasi onneksi erehdyksensä ja käännähti pois siivellään pipoa sivaltaen. Ja oli törmätä minuun.

Talven jännittävimpiä pikku iltaretkiä on nousu lakipellon reunalle kovettunutta lumikenkäpolkua pitkin, kun kuutamo valaisee tienoon kalpealla valollaan ja tuuli saa metsän puhumaan. Kallistuneet puut hankaavat toisiaan narahtaen, joskus pakkanen paukahtaa ja jos vielä ystävämme viirupöllö tervehtii huhuilullaan.

mielenkiinto

herännyt, kohde näkyvissä

Sen kuulo ja hajuaistit ovat ylivertaiset maastossa. Metsäpolulla, jossa ihminen joutuu katsomaan tiheään jalkoihinsa ettei kompastu juuriin tai kiviin, jäävät eläimet senkin vuoksi helposti huomaamatta. Tarkkailemalla samalla Sepeä havaitsee enemmän, sillä se katsoo suoraan näkemäänsä tai kuulemaansa ääntä kohti, ylös puuhun tai pysähtyy esim. pyyn viheltäessä. Tiaisia se ei noteeraa, mutta kaikki isommat kuten närhi, harakka, palokärki. Samoin se katsoo ilmassa lentäviä lokkeja, korppeja, joutsenia, jne. Nisäkkäitä ei ilman koiraa juuri havaitsekaan, kuten päästäinen, metsäsopuli, poro tai jopa hirvi.

Valitettavasti se haluaa juosta kilpaa jäniksen kanssa ja antaa hyvän lähtökiihdytyksen metsäkanalinnuille. Se havaitsee liikkeen hyvin, mutta ei helposti paikallaan olevaa kohdetta. Koirat kun eivät näe värejä.

Olimme etsimässä torvisieniä metsäpolulla, kun huomasin puhelimeni unohtuneen autoon ja odotin soittoa. Läksin koiran kanssa noutamaan sitä. Polku haarautui ja valitsin hieman pidemmän polun katsellakseni samalla sieltäkin sieniä. Palattuamme suorinta polkua takaisin metsään rouvaa ei näkynyt missään; etsi äiti, etsi... ja koira lähti palaamaan takaisin autolle sitä pidempää reittiä. Ei käy poika, ei käy, nyt menemme suorinta reittiä takaisin. Ja niin teimme. Rouva ei ollut paikalla ja ajattelin jo soittaa puhelimella, kun koira osoitti hänen tulevan sieltä pidemmän polun kautta puohukoita keräillen. Koira oli tunnistanut tuoreimmat jäljet

Aivan pienenä se oli mukanaamme marjareissulla eikä päässyt varvikossa oikein liikkumaan, joten autoimme sen mättäille ja kivienpäälle josta se näki meidät ja me sen. Myöhemmin korkealle kivelle noususta palkittiin.

Nyt se pyytää makupalaa rouvalta nousemalla metsäretkellä kaikkien korkeiden kivien päälle.

Noita alkukantaisia metsäläisen tapoja Sepellä on mm. merkkäämisen jälkeen tarmokas takajaloilla potkiminen niin, että turpeen palat lentävät, ja kettumainen myyränpyydystyshyppy hangella. Joskus siltä häviää pää kokonaan pehmoiseen hankeen.

Tuore lumi ja suojakeli on ainoa vaikeampi keli tuolle nelijalkaiselle. Lumesta kertyy silloin palloja sen jalkakarvoihin. Se liikkuu varmasti kivikossa, jyrkänteillä, pitkospuilla ja yleensäkin liukkaalla, ja tassuissa on tehoa ja pitoa runsaasti. Se tutkii tarkasti kaikki eläinten jäljet ja tietää heti minne päin siinä on kuljettu.

Talvi on puhdasta ja reipasta aikaa ulkoilla, mutta ...

*Tietä käyden tien on vanki.
Vapaa on vain umpihanki.*

Tässä hankiaisella.

Kutsu

viheltämällä saa sen vauhtiin. Alkukiihdytys kutsujan luo sisältää usein pari peräkkäistä loikkaa pelkillä takajaloilla.

Olen osoittanut sille jälkiä maastossa ja sanonut mikä eläin on kyseessä: orava, jänis, kettu, ilves, kissa, jne. Kyllä se tietää, että ilveksen perään ei voi lähteä, eikä oravan perään kannata, mutta jänis... se antaisi hyvät vauhdit.

Kun kuiskaan sille sisällä orava, se pyrkii heti ulos (tai kesällä tyrkkää ovet auki), hiipii nurkalle ja ryntää haukkumatta täysillä lintujen ruokintapaikalle. Onhan se joskus saanut oravalta hännänpään. Myös kollit saavat lähdön piha-alueelta kuseksimasta. Silloin vain haukku ja uho on kova.

Yleensä koirat on pidettävä kiinni maastossa, mutta naapuritalon pakettipelloilla on lupa koiramme juosta vapaasti yhdessä isäntäväen kanssa pesintäkauden ulkopuolella. Vaikka sen juoksunopeus on aivan eri luokkaa kuin ihmisen, se pysyy hyvin mukana.

Paitsi maastossa Sepe on nopea myös kentällä. Kerran Kuopiossa, tultuamme tanssilava Ilveskasinon vaunujen parkkikentälle, ennen tanssien alkamista, ja siirryimme autosta vaunuun, se ryntäsi jäniksen perään. Pitkä turkki aaltoili ja vapisi rytmissä ja naapurivaunun emäntä sanoi, ettei ole eläissään nähnyt noin kovaa menoa. Kentän päädyn takana kulkee valtatie ja samassa rouva Retkeilijä ryntäsi koiran perään. Silloin naapurin isäntä totesi puolestaan, ettei ole ennen nähnyt tuollaista menoa nilkkoihin saakka ulottuvassa hameessa. Ensi kertaa tavatessamme hänellä olikin muistaakseni yllään minihame. Ilmankos tavoitin hänet.

Sitten asiaan.

Sepe voitti vastikään Savon Sanomat Komein koirapotretti kilpailun kaikkiaan 523:sta koirakuvasta. Voittajakuva on (lisää rajattuna) aloitussivulla oleva hymyilevä hyväntuulen koira.

Että sellainen on Sepe koira, retkeilijän ja rouvan kaveri.